PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Comisia pentru românii de pretutindeni

Nr. LXIV/127 /15.10.2026

SINTEZA
lucrărilor Comisiei
din ziua de 13 octombrie 2026

Comisia pentru românii de pretutindeni şi-a desfăşurat lucrările, în cvorum, în ziua de 13 octombrie 2026.

Senatorii au fost prezenţi la lucrările Comisiei conform listei de prezenţă.

În data de 13 octombrie 2026 şedinţa Comisiei a avut caracter ordinar şi s-a desfăşurat cu prezenţă fizică, începând cu ora 13:30, la sala 6054, et. 6.

Lucrările şedinţei au fost conduse de doamna senator Cristina-Gabriella Dumitrescu, preşedintele Comisiei pentru românii de pretutindeni.

Ordinea de zi pentru această şedinţă a cuprins:

1. *„Protejarea dreptului la educaţie în limba română al comunităţii româneşti din Ucraina şi solicitarea unei intervenţii urgente şi a unei poziţii româneşti consolidate cu privire la proiectul de lege nr. 16119*."

A participat fizic domnul Anatol Popescu, preşedinte al Asociaţiei Naţional-Culturală a Românilor din regiunea Odesa şi domnul Eugen Patras – vicepreşedintele Centrului Cultural Român "Institutul Eudoxiu Hurmuzachi" din Cernăuţi.

În online au participat E.S. Alexandru Victor Micula, ambasadoul României la Kiev, Ucraina, E.S. Irina Stănculescu, consul general al României la Cernăuţi, Ucraina, E.S. Claudiu Tătaru, consul general al României la Odesa, Ucraina, doamna Aurica Bojescu - Secretar executiv Uniunea Interregionale "Comunitatea Românească din Ucraina" şi domnul Marin Gherman - Director Institutul de Studii Politica şi Capital Social

Din partea Ministerului Afacerilor Externe nu a participat nici un reprezentant.

Liderii comunităţii româneşti din Ucraina şi-au exprimat profunda nemulţumire faţă de poziţia adoptată de autorităţile de la Bucureşti. Aceştia au subliniat că Administraţia prezidenţială şi ministerele de resort au fost notificate încă de la sfârşitul lunii august 2026 cu privire la proiectul de lege nr. 16.119 privind drepturile educaţionale ale minorităţilor naţionale. S-a realizat o comparaţie directă cu reacţia promptă şi fermă a autorităţilor de la Budapesta în cazuri similare.Doamna Irina Stănculescu, consulul general al României la Cernăuţi a declarat că nu poate

exista o negociere corectă pentru că nu a fost un mandat corect şi nu a avut un mandat de negociere din partea României.

Reprezentanţii minorităţii au reclamat absenţa unui dialog veritabil cu decidenţii de la Kiev. Singura întrevedere formală a avut loc în data de 8 octombrie a.c., ocazie cu care textul legislativ le-a fost prezentat ca fiind favorabil învăţământului în limba maternă, fără a se prelua însă amendamentele propuse de comunitate. Ulterior, în data de luni, 12 octombrie, proiectul de lege a fost adoptat de Parlamentul Ucrainei şi promulgat în aceeaşi zi.

A fost semnalată eliminarea din legislaţie a mecanismului de siguranţă prin care extinderea predării în limba de stat era condiţionată de acordul unei majorităţi de două treimi din rândul părinţilor. Eliminarea acestui prag expune şcolile minoritare riscului de a-şi pierde treptat caracterul identitar românesc.

Introducerea predării bilingve a materiilor în şcoli, deschiderea claselor paralele cu o altă limbă de predare, extinderea listei de materii care se predau în limba ucraineană şi necunoaşterea limbii române de către conducerea şcolilor – toate acestea duc, în mod inevitabil, la dispariţia învăţământului în limba română.

Doamna Irina Stănculescu, Consul General la Cernăuţi, a subliniat că nu a putut derula acţiuni de negociere concrete şi adaptate complexităţii situaţiei din teren, din cauza absenţei unui mandat specific de negociere transmis de la Bucureşti.

Doamna senator Cristina-Gabriella Dumitrescu, preşedintele Comisiei, a exprimat o poziţie critică faţă de pasivitatea instituţională manifestată în acest dosar de către preşedintele Nicuşor Dan şi conducerea Ministerului Afacerilor Externe, evidenţiind refuzul repetat al doamnei ministru Oana-Silvia Ţoiu de a onora invitaţiile la audierile Comisiei.

În vederea internaţionalizării acestei problematici, preşedintele Comisiei a asumat utilizarea tuturor pârghiilor parlamentare disponibile în cadrul Comisiei de Monitorizare a Consiliului Europei: cu scopul de a sesiza oficial Comisia de la Veneţia cu privire la impactul acestei legi asupra drepturilor minorităţilor române.

Şedinţa Comisiei a fost declarată închisă de către doamna senator Cristina-Gabriella Dumitrescu, preşedintele Comisiei pentru românii de pretutindeni.

Preşedinte,	***Secretar,***
Senator Cristina-Gabriella DUMITRESCU	**senator Călin-Petru MARIAN**